

Vergaderjaar 2016–2017

25 124

Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)

29 517

Veiligheidsregio's

Nr. 85

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2017

In mijn brief van 2 november jl. (Kamerstukken 25 124 en 29 517, nr. 81) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken aangaande de Implementatie Vernieuwing C2000 (IVC) en de heroriëntatie op de realisatie van de landelijke meldkamerorganisatie (LMO). Daarnaast heb ik in de Verzamelbrief 1-1-2 aangelegenheden van 14 maart 2016 (Kamerstuk 29 517, nr. 112) toegezegd u te informeren over de vervolgtrajecten op de toekomstverkenning naar het nieuwe melden en het TNO-rapport 1-1-2 voor doven en slechthorenden. In deze brief informeer ik u over de voortgang van deze trajecten.

Implementatie Vernieuwing C2000

In 2015 is gestart met de vernieuwing van het C2000 systeem omdat het huidige systeem het einde van zijn contractuele en technologische levensduur nadert. Bij de implementatie van de vernieuwing van C2000 wordt onder regie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie in nauwe afstemming met de kolommen politie, brandweer en ambulance en het Ministerie van Defensie gewerkt aan de vernieuwing van het communicatiesysteem voor onze hulpverleners.

Op 15 december 2016 (Kamerstuk 25 124, nr. 83) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de uitgevoerde toets door het Bureau ICT Toetsing (BIT) op de vernieuwing van C2000 en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen. De opvolging van deze aanbevelingen loopt op schema. Een van de aanbevelingen van het BIT was het zekerstellen dat voor de minst risicovolle migratie-strategie zou worden gekozen. Om aan deze aanbeveling opvolging te geven is door TNO een advies uitgebracht op de gekozen migratiestrategie. TNO heeft hierin bevestigd dat de gekozen «one-step» migratiestrategie in relatie tot alternatieve strategieën tot de minste risico's leidt. Zoals ik u in mijn brief van 15 december 2016 heb aangegeven gaat het hierbij om een omschakeling van het systeem in één nacht. Wel adviseert TNO een uitgebreide pilot uit te voeren. Aan dit advies zal opvolging worden gegeven.

Mede dankzij de goede samenwerking tussen alle betrokken partijen zijn in de afgelopen maanden grote stappen gezet in de vernieuwing. Het plaatsen van de nieuwe apparatuur in de C2000 masten is in volle gang. De Meldkamer-implementatieplannen zijn nagenoeg allemaal gerealiseerd waarmee onder andere nieuwe verbindingen naar de meldkamers zijn aangebracht en de nieuwe C2000 radiobediening is geïnstalleerd. Het Radiofrequentieplan voor het nieuwe systeem bevindt zich in de afrondende fase. De oplevering van het gehele systeem wordt steeds vooraf gegaan door een uitvoerig testtraject.

De train-de-trainer opleidingen voor de zogenaamde centralist-kern-instructeurs (CKI's) zijn van start gegaan. Voorafgaand aan de migratie kunnen de ruim 2200 centralisten in de eigen meldkamer worden opgeleid door deze CKI's en kennismaken en oefenen met het nieuwe systeem. In alle meldkamers wordt hiervoor een educatie-ruimte ingericht.

De risico's die mogelijk van invloed zijn op de vernieuwing van C2000 worden continu gewogen op kans en mogelijke impact. De inzet is erop gericht een succesvolle migratie in november van dit jaar mogelijk te maken. Niet voorziene omstandigheden en knelpunten in nog te bereiken mijlpalen in de definitieve oplevering van het systeem de komende maanden kunnen ertoe leiden dat de migratie op een later tijdstip zal plaatsvinden. De definitieve migratie zal ook slechts in gang worden gezet als aan alle randvoorwaarden is voldaan. Hierbij wegen de veiligheid van onze hulpverleners en de impact op het werk van de hulpdiensten het zwaarst mee in de beoordeling. Het advies van de onafhankelijke testinstantie heeft hierin een zwaarwegende rol.

Toekomstige behoefte mobiele breedband

Intussen ontstaan er naast spraakcommunicatie steeds meer nieuwe mogelijkheden via mobiele breedband, zoals het streamen van beelden en snel uitwisselen van data. Dat is geheel in lijn met de ontwikkelingen die in de Nota Frequentiebeleid 2016 van de Minister van EZ¹ zijn aangegeven. Deze nieuwe mogelijkheden brengen een andere behoefte voor de noodhulpcommunicatie met zich mee. Daarom moet, naast de migratie naar het nieuwe C2000 netwerk, ook al verder vooruit gekeken worden. Belangrijke aspecten hierbij zijn onder meer de voorziene benodigde frequentieruimte en de benodigde middelen en dienstverlening om het OOV-verkeer ongestoord te kunnen laten verlopen.

Vanwege deze aspecten trek ik samen met de Minister van EZ op om vast te stellen hoeveel en welke frequentieruimte er beschikbaar moet zijn voor noodhulpverlening en welke andere mogelijkheden er zijn om de noodhulpcommunicatie van de OOV-sector in het regulier gebruik en ten tijde van piekbelasting ook in de toekomst te garanderen. In de nog te verschijnen Nota mobiele communicatie van de Minister van EZ zal hierop nader worden ingegaan.

Voortgang realisatie landelijke meldkamer

Met alle Veiligheidsregio's, Regionale Ambulancevoorzieningen, Politie en Defensie heb ik afspraken gemaakt om te komen tot één landelijke meldkamer met tien locaties, in beheer bij de politie. Meldkamers worden hierbij onderdeel van de politieorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de meldkamerfunctie blijft bij de hulpdiensten zelf. Belangrijke kwalitatieve doelstellingen voor deze transitie waren het verbeteren van de bereikbaarheid van meldkamers tijdens piekbelasting, het verbeteren van informatie-uitwisseling en het vergroten van de

¹ Nota Frequentiebeleid 2016 d.d. 7 december 2016 (Kamerstuk 24 095, nr. 409)

uitwijkmogelijkheden van meldkamers. De gedachte hierbij is onder andere dat meldkamers werk van elkaar kunnen overnemen en op die manier virtueel als één geheel kunnen werken.

In 2016 heeft een heroriëntatie op de eerder afgesproken transitiestrategie plaatsgevonden. De hoofdlijn hiervan is om prioriteit te geven aan de samenvoeging van de meldkamers en het realiseren van één landelijke ICT-infrastructuur (spoor 1). Hierbij vinden de regionale samenvoegingen plaats onder verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's. De politie is verantwoordelijk voor de landelijke ICT-infrastructuur waar de samengevoegde meldkamers één voor één op kunnen aansluiten. Voor het uitwerken van nieuwe werkwijzen in de meldkamers wordt meer tijd uitgetrokken (spoor 2).

In mijn brief van 2 november 2016 heb ik u gemeld dat politie en ambulancezorg hebben ingestemd met de heroriëntatie. Alle veiligheidsregio's onderschrijven de hoofdlijnen van de heroriëntatie. Hoewel enkele besturen van veiligheidsregio's dit nog niet hebben geformaliseerd wordt conform de heroriëntatie door alle regio's gewerkt aan het samenvoegen van meldkamers en bereidt de politie de aansluiting op de landelijke ICT voor. Deze transitiestrategie zetten we met alle betrokken partijen voort. Hieronder geef ik u een toelichting op de voortgang van de transitie.

Voortgang samenvoegingen en landelijke ICT (spoor 1)

In dezelfde brief van november 2016 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van de samenvoegingen. In de tweede helft van 2017 staat de samenvoeging voor de meldkamers Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland-Zuid gepland. De nieuwe meldkamer Rotterdam zal de eerste meldkamer zijn die wordt aangesloten op de landelijke ICT-voorziening voor de meldkamers.

Na het samenvoegen van bovengenoemde meldkamers zullen vijf van de tien toekomstige meldkamers op het gewenste schaalniveau zijn. Naar verwachting zullen alle meldkamers in 2021 zijn samengevoegd.

In maart jl. heb ik door het bureau Gateway een review laten uitvoeren naar de realisatie van de landelijke ICT infrastructuur voor de meldkamers. Deze wordt volgens het reviewteam «state of the art», schaalbaar, flexibel en heeft daarmee voldoende potentieel voor doorontwikkeling. Om dit potentieel in de toekomst ten volle te benutten zijn wel aanvullende maatregelen nodig, waaronder een versterking van de governance op de landelijke ICT infrastructuur.

Het reviewteam constateert daarbij dat in de nieuwe meldkamer Rotterdam veel onderlinge afhankelijkheden bijeen komen: de samenvoeging van de meldkamers Rotterdam en Dordrecht, de aansluiting als eerste meldkamer op de landelijke ICT infrastructuur en de migratie naar het vernieuwde C2000 systeem. Het reviewteam heeft geadviseerd om gezamenlijk een proces in te richten om op het juiste moment te komen tot een goed voorbereide go/no-go beslissing voor de ingebruikname van de nieuwe meldkamer in Rotterdam door de regionaal bestuurder teneinde de (plannings)gevolgen te kunnen bespreken en daarover een gezamenlijk beeld te hebben. Aan de aanbevelingen uit de Gateway Review zal opvolging worden gegeven.

Aanpassing wettelijk kader

In de heroriëntatie is de afspraak bevestigd om het beheer van de meldkamers bij de politie te beleggen. Hiervoor zijn wetswijzigingen noodzakelijk. Op dit moment wordt in overleg met de betrokken partijen een aanpassing van het wettelijk kader voorbereid. Ik verwacht dat het wetsvoorstel deze zomer in consultatie zal gaan en ik het voorstel begin 2018 kan aanbieden aan uw Kamer.

Nieuwe werkwijzen (spoor 2)

Voor de realisatie van de verdergaande samenwerkingsmogelijkheden binnen de meldkamers is afgesproken de tijd te nemen (spoor 2). Het gaat hier bijvoorbeeld om de «multi-intake» en nieuwe vormen van melden. In het AO Nationale Veiligheid van 30 maart 2016 (Kamerstuk 29 517, nr. 113) heb ik toegezegd u hierover te informeren.

Inmiddels zijn voor de nieuwe werkwijze in de meldkamers met betrekking tot «multi-intake» pilots uitgevoerd en onlangs afgerond. In de pilots zijn de mogelijkheden voor een nieuwe werkwijze beproefd. De hulpverleningsdiensten zullen de komende periode op basis hiervan afspraken maken over de toekomstige mogelijkheden en reikwijdte van deze multi-intake.

Ook wordt met TNO gewerkt aan de kennisopbouw en doorontwikkeling van nieuwe werkwijze in het meldkamerproces. Inmiddels is hiervoor een onderzoeksprogramma gestart. Zo wordt onderzoek gedaan naar de impact van spraakdiensten over internet (Voice over IP) op de huidige 1-1-2-dienstverlening. Ook wordt langs verschillende routes gewerkt aan het verbeteren van locatie-informatie. De politie kijkt hierbij tevens naar de mogelijkheden van een 112-app in het meldkamerproces.

Financieel onderzoek

In de heroriëntatie is mede naar aanleiding van het bij de politie uitgevoerde Personeel en Materieel (PM) onderzoek afgesproken dat ik op basis van de thans bestaande inzichten zou onderzoeken of de voorziene structurele besparing van € 50 miljoen op het meldkamerdomein nog haalbaar is. Dit onderzoek is begin 2017 afgerond. Het onderzoek maakt op basis van de nu beschikbare informatie de inschatting dat de veronderstelde besparing op personele inzet op termijn te realiseren moet zijn. Het onderzoek signaleert daarbij wel een risico ten aanzien van de structurele besparing op materiële kosten, voornamelijk huisvesting en ICT. Op dit moment worden met relevante partijen mogelijke oplossingen verkend.

Vervolgtraject TNO rapport 1-1-2 voor doven en slechthorenden

De politie bereidt op dit moment een wijziging voor in de technische 1-1-2 dienstverlening die ook moet bijdragen aan een betere communicatie tussen doven en slechthorenden en 1-1-2. Daarnaast worden op dit moment door TNO in overleg met de belangenvereniging testen voorbereid op de huidige 1-1-2-voorziening. Dit met als doel om inzicht te krijgen in kwetsbaarheden in de huidige voorzieningen. TNO heeft in opdracht van mijn ministerie tevens onderzoek gedaan naar het stelsel en de mogelijkheden om de bereikbaarheid van 1-1-2 voor doven en slechthorenden verder te verbeteren. De politie en ik bekijken met belanghebbenden mede op basis hiervan of nog aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden om de voorzieningen en werkprocessen verder te verbeteren. Ik verwacht u hierover eind 2017 meer te kunnen melden.

Ten slotte

Verder bericht ik u dat de Inspectie VenJ, agentschap Telecom en de IGZ in opdracht van de voorzitter van de veiligheidsregio Amsterdam-Amsteland onderzoek uitvoert naar de stroomstoring in Amsterdam van 15 januari jl. en de impact die dit heeft gehad op de continuïteit van verschillende meldkamers en de 1-1-2 centrale in Driebergen. Gedurende de transitie van de meldkamers blijft de continuïteit een belangrijk aandachtspunt. Ik zie de resultaten van dit Inspectieonderzoek dan ook met belangstelling tegemoet en zal u hierover na ontvangst van het inspectierapport nader informeren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok